

[Adam Møller.]

Europas frihed. Jeg tror, vi skal være meget forsigtige med at indføre en terminologi, som kunne forstås på den måde, at det var uvelkomment, hvis man kom en allieret til hjælp.

Jeg har gerne villet gøre disse bemærkninger, fordi jeg håber, at den højtærede udenrigsminister vil tage dem ind i sine overvejelser, når han nu senere svarer på, hvorledes begrebet udenforstående magt skal forstås, og at han også tænker på, at man ikke derved bygger noget op; der kan have sikkerhedspolitiske konsekvenser for Danmark.

Frode Jakobsen: Jeg skal ikke brede mig over de mange udenrigspolitiske emner, dels fordi jeg ikke kan få tid, dels fordi der er ét spørgsmål, der må brænde i én, hvis man virkelig mener det alvorligt med udenrigspolitik, et spørgsmål, som må fylde alle med angst, hvis man er alvorligt optaget af udenrigspolitik, af, hvordan det går i verden, og med samvittigheds kval, med en følelse af medskyld, hvis man hører med til det, som kaldes den vestlige verden. Det er ikke tilrådeligt at tale mod sin samvittighed, det er heller ikke tilrådeligt at tale udenrigspolitik i dag uden at sætte det spørgsmål i centrum.

Vi står i en alliance med beslægtede nationer med en beslægtet historie, med en beslægtet kultur. Vi har meget tilfælles med de lande, forskelligt fra den øvrige verden, værdier, som binder os sammen. En alliance betyder også en forpligtelse. Den alliance blev til i en kamp mod nazismens barbári. Dernæst blev den til et værn imod en kommunistisk ensretning, der truede. Jeg har ikke været i tvivl i noget af tilfældene, hverken dengang alliancen blev til imod en dansk regering, som talte om neutralitet, medens fjenden stod i landet, eller dengang det gik lettere, da det blev alliance mod den kommunisme, som alle pæne borgere frygtede.

Men i dag spørger jeg mig selv, om den alliance er i færd med at degenerere; degenerere til den rige hvide verdens alliance for at bevare sin dominans i verden. Vi er med i den, vi står foran at knytte os endnu fastere, måske omsider uløseligt sammen.

Der er meget, som det har været hårdt at sluge: Portugal, men de meldte sig jo før os. Hårdere var det med Grækenland, for det

var beviset for, at inden for den alliance, som var dannet med det ene formål at forsvare demokrati, kunne et demokrati udmærket gå hen og blive forvandlet til et diktatur, oven i købet med velsignelse fra den ledende magt. Men der er noget, som tæller endnu mere, for der er ét land, der har et lederskab i den alliance: uden USA ville der ikke være noget NATO.

Vi har måttet stikke meget i lommen. Jeg har oplevet i FN at måtte sige: Danmark stemmer ikke, når det store flertal fordømte Portugals forfærdelige kolonipolitik, for Portugal var et NATO-land. I dag oplever vi, at vi ønsker at anerkende et stort naboland, DDR, men vi kan ikke på grund af en vedtagelse i NATO. Det ville jeg gerne have sagt noget mere om, men der er som sagt noget andet, som alt andet blegner for i dag.

Den største belastning har været krigen i Vietnam, den største rystelse for Vesteuropas unge, ja, for USAs unge. Der er ingen ting, der i den grad har kunnet skabe tvivl om, hvorvidt der var nogen sandfærdighed i det sammenhold, som vi står i. Jeg havde håbet, at det aldrig skulle blive nødvendigt at tale om Vietnam mere. Det er 25 år siden, jeg for første gang talte om Frankrigs beskidte krig. Jeg var med til at protestere imod, at en dansk regering har stemt for en vedtagelse om, at det også var vores frihed, Danmarks frihed, som franskmændene forsvarede i Indokina. Sådan har Danmark sagt engang, og så er det noget snak, når nogen nu vil sige, at det kommer os ikke ved. Vi er medskyldige, vi har været medskyldige fra første færd. Det forpligter til også at sige til, når vi endelig er blevet klar over, at det var løgn. Vi har sagt, at det var vor frihed, der forsvarede i Vietnam. Kan man sende den erklæring ud, så kan man ikke komme uden om den anden erklæring, den, der siger, at det er et lille fattigt land, hvis mest elementære rettigheder krænktes af vor allierede, af den magt, som vi baserer vores forsvar på.

Men hvor kender jeg indvendingerne: engang var det vore allierede, vi ikke kunne være bekendt at falde i ryggen; det er ikke mange år siden. Siden dengang vore allieredes gerninger erkendtes som krigsforbrydelser, som det, vi i FN stempler som folkedrab, med udryddelsen af mennesker, dyr og planter, forgiftning af jorden, så den